

Gustave Flaubert

Bir Delinin Anıları

Türkçesi: Ayberk Erkey

Roman

SEVGİLİ ALFRED,
BU SAYFALAR SANA ADANDI, SANA EMANET EDİLDİ

Tepeden tırnağa bir ruhu misafir ediyorlar. Benimkini mi? Yoksa bir başkasının ruhunu mu? Başlarda niyetim, şüphencilik, umutsuzluğun hudutlarına kadar sürüklenerek sınındığı, içsel bir roman yazmaktı. Fakat zamanla, yazmaya başladıkça, şahsi izlenimler öyküye baskın geldi, ruh, kalemi elimden aldı ve onun hâkimi oldu.

O yüzden gerisini ihtimallerin gizemli güçlerine bırakıyorum. Seninse böyle bir fırsatın dahi olmayacak.

Elinden yalnızca, hani bir ihtimal, çoğu sayfada dilin zorlandığına, tablonun kasten karartıldığına inanmak gelecek. O vakit, bu sayfaları bir delinin yazdığını hatırla. Olur da sözcüklerin, vasıta oldukları duyguların ötesine geçtiğini sezecek olursan, bil ki başka bir zamanda, başka bir yerde, yüreğin ağırlığı altında ezilmiş olduklarındandır.

Elveda, beni düşün, benim için düşün.

Le cri de paris

HEBDOMADAIRE ILLUSTRÉ, PARAISSANT LE DIMANCHE

PRIX : 15 CENTIMES

Alexandre NATANSON, Directeur

La revue blanche

BI-MENSUELLE

a commencé dans son numéro du

15 décembre 1900

la publication des

MÉMOIRES D'UN FOU

Roman inédit

DE

GUSTAVE FLAUBERT

1 fr. le N°

ABONNEMENTS

	En sa	Par mois		En sa	Par mois
FRANCE	20 fr.	14 fr.	ÉTRANGER	25 fr.	13 fr.

PARIS

ÉDITIONS DE LA REVUE BLANCHE

23, Boulevard des Italiens, 23

1901

Bir Delinin Anıları'nın ilk kez yayınlandığı La Revue Blanche dergisinin

15 Aralık 1900 tarihli 204. sayısının ilanı

I

Neden yazıyorum bu sayfaları? Kimin ne işine yarayacaklar? Ben biliyor muyum sanki? Bana sorarsanız, insanlara neyi neden yaptıklarını, neyi neden yazdıklarını sormak kadar aptalca bir şey zor bulunur. Bir delinin karaladığı bu sefil sayfaları neden okumaya kalkıştığınızı siz biliyor musunuz?

Bir deli diyorum! Eyvahlar olsun! Peki sen nesen sayın okur? Kimlerden sayıyorsun kendini? Aptallardan mı, yoksa delilerden mi? Öyle kibirlisin ki, seç birini deseler deli olmayı seçerdin. Evet, bir kere daha soruyorum, gerçekten merak ediyorum, ne bir şey öğreten, ne gülüp eğlendiren, ne kimyacılar, ne felsefecilere, ne ziraatçılara, ne mersiye meraklılarına bir şeyler vadeden, ne koyunun derdinden anlayan, ne pire belasına çare sunan, ne demiryollarından, ne borsadan, ne yürekte gizlenenlerden, ne Ortaçağ giysilerinden, ne Tanrı'dan, ne de şeytandan dem vuran, yalnızca bir deliden, namı diğer dünyadan, asırlardır olduğu yerde dönüp duran, koskoca uzayda bağırıp çağırmaktan, salyalarını saçmaktan, kendini paralamaktan başka bir şey beceremeyen şapşalların şahından bahseden bir kitap kimin ne işine yarar?

Neler okuyacak olduğunuzu ben de bilmiyorum, zira bu kitabın, sabit bir plana, tasarlanmış bir kurguya emanet edilmiş, düşüncenin, düzgünce çizilmiş patikalarda kıvrıla kıvrıla yolunu bulmasını sağlayacak işaretlerle bezenmiş bir roman ya da bir piyes olmadığı aşikâr.

Aklıma gelenleri, düşüncelerimi, anılarımı, izlenimlerimi, düşlerimi, ahmaklıklarımı, zihnimden ve ruhumdan geçenleri,

E. H. Langlois'nın kaleminden Gustave Flaubert'in çocukluęu

"Ben de böyleydim işte, hayalperest, gamsız, başına buyruk, alaycı, kendi yazgısını kendisi çizen, aşkla dolu bir yaşama sığacak bütün şiirlerin hayalini kuran ve anılarında –on altı yıllık ömründe biriktirebildiği anılarında– yaşayan bir çocuk."

atılan kahkahaları, dökülen yaşları, beyazları, siyahları, yüreğin kuytularında doğup, hamur gibi yayılarak sesleri kaplamış hıçkırıkları, romantik mecazlarda hafifçe seyreden gözyaşlarını kâğıda dökmekle yetineceğim. Gelin görün ki bir kutu tüy kalemi heba edeceğimi, bir şişe mürekkebi harcayacağımı ve bilhassa hem okura, hem de kendime kabir azabı çektireceğimi düşündükçe içim acıyor. Her şeyle alay etmeye, her şeyden kuşku duymaya öylesine alıştım ki, şamanın en son satıra kadara süreceğinden ve gülmekten hoşlananların, hem yazara hem de kendilerine doya doya gülme imkânı bulacaklarından emin olabilirsiniz.

Kâinatın düzenine, insanın ahlaki vazifelerine, erdeme ve insan sevgisine nasıl ve niçin inanmamız gerektiğini bu kitapta göreceksiniz. Çizmelerimin üstüne –bir gün sahip olursam– insan sevgisi yazdıracağım, yazdıracağım ki herkes, önünü görmekten aciz olanlar bile, boydan yana fakir olanlar bile, yerden kalkamayan sürüngenler bile, kaldırım hizasında yaşayanlar bile okusun ve ezberlesin!

Zavallı bir deli –evet bir deli!– şurada gülüp eğlenecek azıcık, başka şey arayanlar haydi başka kapıya!

Peki ya sen, okur, yeni mi evlendin, yoksa borçlarını kapadın da mı geldin?

Gustave Flaubert'in babası Dr. Achille-Cléophas Flaubert

"Babamın evinde uyuyakalmışım. Bütün eşyalar yerli yerinde fakat her şeyin üzeri sanki simsiyah bir örtüyle kaplanmış."